

Naročnina: Za tuzemstvo
z dostavo mesečno Din 5,
četrtno Din 15, polletno
Din 30, celoletno Din 60;
za inozemstvo Din 60 in
poština posebej. — Oglasi
po ceniku.

SOCIALIST

Glasiilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja vsak petek popoldne.
Nefrankirana in nepodpisana
pisma se ne sprejemajo.
Sedež uredništva in uprave
Ljubljana, Videvdanska
cesta šte. 2, pritličje.

Štev. 34.

V Ljubljani, dne 7. avgusta 1925.

III. Leto.

Iz politike.

(Vlada RR na delu. — Dvanajstine. — Tiskovni zakon.)

Ko je pred štirinajstimi dnevi nastopila nova vlada RR smo povedali, da se od nje široki ljudski in delavski sloji nimajo ničesar nadejati. V teku teh par dni se je to že čisto jasno pokazalo: v bistvu je vlada RR nadaljevanje režima, kakor ga je uvedla vlada PP, le s to razliko, da so Radičevski veljaki na prostih nogah in da se sedaj Radičevci znašajo nad Pribečevicimi pristaši, kakor so poprej slednji v ime državotvornosti preganjali Radičevce. Menjajo se ljudje na vladi, menjajo se meščanske stranke na vladi, a v bistvu ostane vse pri starem.

Pokazala se je tudi vsa nehvalečnost Radičeve stranke. Dokler so se za časa zadnjih volitev razni žaslepljeni agitatorji zalagali za Radiča, jih je PP vlada zapirala in še danes so ljudje zaradi radičevske agitacije zaprti in v kazenski preiskavi. Radičevci so pač poskrbeli, da so bile kazenske preiskave proti njihovim voditeljem ustavljene (absolvirane), za zapeljane svoje pristaše pa se do danes še niso pobrigali...

Pa tudi v drugem pogledu imamo dokaze, da je režim ostal isti kot je bil.

V zaporih ljubljanskega deželnega sodišča je zaprtih že po več mesecev nekaj sodrugov neodvisne delavske stranke, ker so baje sodelovali pri Rdeči pomoči. Sodišča te preiskave ne morejo zaključiti, ker jim politične oblasti — bog ve zakaj! — ne dajo podatkov, ki so baje za preiskavo še potrebne. Toda moti se, kdor misli, da je preiskava pod novo vlado krenila na krajšo pot. Nič se ne zgane — kaj vlastodržcem iz Radičevega tabora mar, če je nekaj ljudi zaprtih v preiskovalnih zaporih, ljudje, ki bržčas niso ničesar zakrivali, kajti če bi bili kaj zakrivali, bi bili danes že obsojeni!

In ko je ljubljansko združeno delavstvo nameravalo sklicati javen shod z zahtevo, da se izda amnestija za vse politično preganjane, je policija zaplenila celo letak, ki je agitiral za ta shod...

Široko zasnovana akcija za ustave vseh političnih preganjaj je na mestu in delavstvo mora to zahtevo jasno izreči. Naša stranka prireja na Štajerskem ravno te dni celo vrsto shodov s tem dnevnim redom in treba je, da se tudi ostalo delavstvo združi v tej zahtevi, kajti politična svoboda je prvi pogoj za udejstvovanje delavskega pokreta!

Radičevski minister za agrarno reformo, nečak Stipice g. Pavle Radič je tudi v svojem resortu takoj pokazal, kako on razume agrarno reformo. Doslej so se sicer vse vlade igrakale z agrarno reformo in jo izigravale: toda tega poguma, kot ga je pokazal Pavle Radič, pa vendar še nobena ni pokazala. Pavle Radič se je dal izglasati v dvanajstinah pooblastilo, da sme odobravati sporazumne kupne pogodbe glede veleposestev med

veleposestniki in agrarnimi interesi, čemur je celo »Slovenec«, čeprav je v opoziciji, srmežljivo pritrdil, češ, da je princip pravilen. Kaj pa pomeni ta določba v bistvu: pomeni namreč to, da sme minister za agrarno reformo odobriti vsako kupno pogodbo, ki jo bo sklenil kak veleposestnik s kakim kupecem za odkup zemlje. Da bodo taki kupci lahko samo bogati kmeti, to je jasno, kajti revež, ki nima denarja, pa zemljo rabi, ne bo mogel skleniti kupnih pogodb z veleposestniki. Reveži so osleparjeni za zemljo, prekupčevali bodo ž njo samo bogatini!

To je seljaška agrarna politika Radiča, ki jo klerikaleci smatrajo v principu za dobro!

Tudi ostala določila ravnokar odobrenih dvanajstih državnega proračuna kažejo, da so dobili Pribečevic sam. demokrati, ki so tudi vedno naglašali svojo demokracijo in svoj socialni čut, vredne naslednike v vladi.

Pod vplivom javnega mnenja je moral finančni minister v vprašanju davka na delavske plače malo popustiti, toda le malenkostno. Radičevci se niso hoteli ali pa mogli zavzeti za to delavsko zahtevo, dasiravno je ogromni del hrvaškega delavstva glasoval pri volitvah za nje. Zato davek na delavske mezde ostane, določil se je stalen odstotek (3.3%), ki naj ga delavstvo za ta davek z dokladami vred plačuje, mesto dosedanje zelo komplicirane lestvice; določil se je nadalje eksistenčni minimum s 5000 Din, ki ga dosedanj davek ni poznal in vnesla se je tudi določba, da delavci pod 18. in nad 60. letom tega davka ne plačujejo. Ko dobimo podrobno besedilo zakonskega besedila, ga bomo seveda objavili in razložili, toda eno je že danes jasno: davek z vso svojo bistveno trdoto in krivičnostjo je obstal, posebno še, ker se je zopet določilo, da se smejo od tega davka pobirati tudi občinske doklade. To se pravi, da bo smela vsaka občina, kjer ne bo delavske večine, pobirati za svoje potrebe pribitek na delavski davek. En vzrok več, da se delavstvo pobriga za občinsko politiko!

Kakor rečeno: ko dobimo besedilo te nove določbe o delavskem davku, bomo o njej pisali, za danes zadostuje konstatacija, da davek ostane skoro neizpremenjen! Če bi bilo delavstvo boljše organizirano, razredno zavednejše, bi bil finančni minister pač moral temeljitejše »popraviti« ta davek, kot ga je!

Vlada je nameravala vnesti v dvanajstine tudi neko drugo določilo, s katerim bi se delniškimi družbam zvišale občinske doklade. Ta načrt je sicer padel v vodo, vendar pa je značilno za seljaško-radikalno vlado, da je hotela prvo davčno olajšavo prinesiti največjemu kapitalu, medtem, ko so vsa ostala davčna bremena ostala ista...

Tudi slovenska radičevca Pucelj in Prepeluh podpirata z vso vnetostjo tako politiko.

O načrtu tiskovnega zakona, ki so ga skovali še pod PP vlado smo že poročali. Ko so bili Radičevci še v opoziciji, so proti temu načrtu grmeli. Ko pa so stopili v vlado, so ga začeli forsirati in zagovarjati. Žerjavovci pa, ki so očetje tega načrta, so naenkrat — v opoziciji seveda — uvideli vso reakcijskost načrta tiskovnega zakona in se začeli boriti proti njemu... Kdo je videl še večjo hinavščino, kot je ta? Če taka politika meščanskih strank ne odpre delavstvu oči, potem delavstvo res ne zasluži drugačnih vlad, kakor mu jih g. Pašič pošilja.

In ta načrt tiskovnega zakona postane zakon! S tem tiskovnim zakonom stopi Jugoslavija na zadnje mesto držav, kar se tiče tiskovne svobode. Krive so temu vladne stranke, kriva pa tudi opozicija, ki ni znala preprečiti sprejetja zakona o suženstvu tiska, ampak je od glasovanja izostala.

Posebno značilno je za reakcijski duh, ki preveča ta zakon določilo, da niti resnična poročila o sejah parlamenta ne sme časopisje objavljati, če se je na seji parlamenta kaj zgodilo ali reklo, s čemur se je žalil vladalec ali pa pozival narod na pobuno! Vlada je hotela celo doseči, da bi časopisi

niti tega ne smeli poročati, če je kak poslanec izrekel kake osebne očitke napram posameznim osebam, ministrom itd., vendar pa je to določilo, ki naj bi ščitilo koruptne ljudi, v zadnjem trenutku umaknila!

Če navedemo, da so celo v Avstriji bila resnična poročila iz parlamenta dovoljena, ne glede na to, kaj se je v parlamentu govorilo, si šele lahko predstavljamo, kako nezaslišano je omejevanje tiskovne svobode v Jugoslaviji. Pa ne samo to: parlament, o katerega delovanju se niti poročati ne sme, ni parlament! Parlament naj bo veren odsev političnega razpoloženja v narodu in ljudstvo ima pravico zvedeti, kaj se v parlamentu godi. Naš novi tiskovni zakon pa celo to zabranjuje.

Opozicija je v skupščinskem odboru pristala molče na to omejitve poročanja iz parlamenta, soglašala sta torej vlada in opozicija, kakor sta tudi vlada in opozicija soglašale o tem, da naj se postavi »panteon« za vse zaslužene — mrtnice — može za domovino, med tem, ko živ narod strda in od glada umira!

Pri takih patriotskih stvareh naše mešč. opozicijske stranke vedno »pozabijo«, da so v opoziciji! Tudi klerikalni tigri zlezajo tačas pod klop in glasujejo z Žerjavom in Puceljem!

Slavje 30-letnice lesnih delavcev.

Slavnost, ki so jo priredili preteklo nedeljo lesni delavci s pomočjo Strokovne komisije je pokazala, da delavski pokret kljub vsem težočam vendarle s hitrimi koraki ozdravlja.

Na vse zgodaj v nedeljo zjutraj so se zbirale številne skupine ljubljanskega delavstva, da pozdravijo na glavni kolodvor došle goste.

Prvi je prispel gorenjski vlak popolnoma natrpan delavskih izletnikov iz naše divne Gorenjske. Po prihodu mariborskega vlaka, ki je pripeljal goste iz Štajerskega in iz rudniških revirjev se je formiral impozanten sprevod, ki je odkorakal z godbo jeseniških kovinarjev na čelu in 12 zastavami proti Mestnemu domu.

Takoj za godbo je korakala okusno uniformirana jeseniška DTE. Same jeklene postave. Za njimi pa en moški in en ženski odred našega splošno priljubljenega društva UDR, v svojih priprostitih a ličnih krojih. Nato so se razvrstili mnogobrojni pevski zbori in člani naših strokovnih političnih in zadržnih organizacij.

Na okrašenih tribuni pred Mestnim domom se je izvršilo svečano razvitej prapora lesnih delavcev. Slavnostni akt je bil pričel s pozdravnim govorom starčka — 30-letnega člana organizacije lesnih delavcev s. Ježeka, ki je v izbranih besedah opisal začetne težave organizacije in pa njen nadaljni razvoj.

Za njim je nastopil slavnostni referent s. Jože Petejan iz Mari-

bora, ki je proslavljal v svojem govoru napore in boje organizacije lesnih delavcev, ter končal svoj govor s pozivom na delo za enotnost delavskega pokreta.

V imenu levičarske skupine se je prijavil k besedi s. Stukelj, ki se je priključil pozivu na enotno delo strokovnih organizacij. Njegov govor, dasi govorjen s stališča levice je bil vseskozi dostojen in je izval pri poslušalcih vsesplošno odobravanje. Za njim je govoril naš stari znanec in dolgoletni bоре s. Vilim Haramina iz Zagreba, ki je v temperamentnem govoru orisal žalostni današnji položaj jugoslovanskega proletarijata, ter se na koncu z vso vnetostjo priključil pozivu za ujedinjenje in enotnost strokovnih organizacij.

Za temi govori so sledili številni zabijalci spominskih žeblov, med katerimi je vzbudil občo pozornost govor predsednika zagrebske »Jednakosti« s. Fišerja in pa nastop mladine UDR, ki je v lepih verzih pozval navzoče, k vstrajanju v borbi za pravice delavskih ljudi.

Po razviteju se je formiral impozanten sprevod, ki je ob obči pozornosti ljubljanskega občinstva odkorakal po raznih ulicah pred velesejem, kjer je bil določen razhod.

Ne bi izvršili popolnoma svoje časnikarske dolžnosti, če bi posebno pohvalno ne omenili naših vrljih Gorenjcev, ki so v tako lepem številu prihiteli v Ljubljano. Zlasti kovinarji KID. so lahko ponosni na svoje organizatorske sposobnosti.

Svetovno
znano

„FOX“

čistilo je za čevlje
vendar najboljše.

Poslali so v Ljubljano, kar dva številna pevski zbora, kakih 40 mož broječo godbo na pihala in še lepo uniformirano telovadno enoto. Ta dejstva kažejo, da imajo dobro šolo in, da so umeli preiti od besed k dejanju.

Z nedeljsko slavnostjo je pridobil delavski pokret, zlasti v

Ljubljani novih impulzov za nadaljno grajenje. Zareči obrazi manifestantov so vzbudili v marsikaterem omahljivcu novo vero v delavsko stvar.

Marsikateri priprosti delavec je prišel ta dan k nam z nasvetom: **Vstrajajte na tej poti!**

Mi obljubujemo, da bomo vstrajali!

Popolno poklerikaljenje Maribora.

(Konec.)

V seji od 14. julija je nastala nevihta in strele so kar padale okoli zupanskega stola tako, da so se demokrati v enomer križali. Socialisti in sicer prvi so dr. Ošlak, so stavili po vrsti na župana vprašanja, prvič: kaj je s pogodbo med obč. svetnikom (vodja NSS) Rogličem in mestno občino glede najemodaje mestnega kina in zakaj gosp. obč. svet. Roglič še vedno sedi v obč. svetu in mestnem svetu, kjer soodloča o lastnih interesih, kar absolutno ni združljivo z mandatom obč. svetnika, zakaj ne odloži mandata. Župan dr. Leskovar odgovarja, da pogodba še ni pravomočna in da jo bo že pokazal radovednim obč. svetnikom in tudi mandat bo tedaj odložil gosp. Roglič. Nato so dr. Bahun: Gospod župan, ravnokar ste rekli, da pogodba glede kina med g. Rogličem in mestno občino še ni napravljena, vprašam vas, kdo pa potem popravlja dvorano mestnega kina oziroma na čigave stroške se to izvršuje? Župan v največji zadregi: Roglič, so dr. Bahun: to je nezaslišano. Čuli ste, gospodje, ravnokar izjavo, da pogodbe še ni in čuli ste pa tudi, dvorano renovira g. Roglič. Kako je to mogoče, saj nima nobene pravice zato, saj se lahko zgodi, da sploh ne pride do pogodbe, kdo bo pa potem stroške nosil? Župan ni znal na to niti besede več odgovoriti in cel nacionalni blok je molčal ter delil županovo zadrego med seboj. Toda soodrug Ošlak in Bahun sta nadaljevala s izpraševanjem županove vesti. S. Ošlak s vprašanjem glede zbolelih svinj v mestni bolnici, ki so bile cepljene z nekim napačnim serumom, v sled česar je baže ena crknila a ostale je pokupil neki mesar, namesto da bi bile prišle na svobodno stojnico. Seveda o tem župan ni nič vedel. Nadalje ga je isti vprašal, zakaj ne izda kot mestni župan uradne izjave glede višine občinske davščine na stanarino, s čemur bi preprečil, da ne bi razni hišni posestniki zahtevali od ubogih najemnikov večjih svot kot jih oni v resnici občini odračunajo. Tudi tu se je gosp. župan delal nedolžnega, češ, to ni županova naloga. Stranke se naj pritožijo na stanovanjsko sodišče! Na to soodrug Bahun: Gospod župan, jaz imam še neko interpelacijo... Župan: ne

dam več besede, vložite pismene interpelacije po poslovníku. Bahun: Oho, oho, kaj se bojite, ali vam je že postalo neprijetno? Lukaj takoj poznate poslovník, sicer pa tako radi pozabite nanj. Bomo se govorili in ne gremo preje na dnevi red dokler ne bomo gotovi z vprašanji. Kaj je gosp. župan s tisto benemsko zalogo na trgu pred Zadržno banko, kdo je tisto dovolil, ker mi ni znano, da bi se bilo v kateri obč. seji o tem kaj razpravljalo? Župan: Neka tvrdka je dobila dovoljenje od politične oblasti, ker gre tam za javni svet in ne občinski. Tvrdka bo plačala 600 Din letne najemnine; sicer so take zaloge z benemom po vseh večjih mestih in je to prav moderno. Bahun: ne verjamem, da bi bil tam javni svet, ampak gre za občinski svet. Sicer pa se čudim, da imate vi klerikaleci tako malo estetike do cerkve, da take stvari pustite napravljati na najlepšem mestu, da si bi bilo dovolj drugod prostora. Sicer pa — govornik nadaljuje: go spod župan! Skozi vaše delovanje se vleče kot nekaka rdeča nit, cela vrsta takih dejanj, ki sličejo na vaše svoječasno delovanje kot vladni komisar in vi ste, kakor sami veste, mnogo škodovali z vašim delovanjem mestni občini in se niste v tem oziru prav nič poboljšali. Naj omenim samo nastavitve vodje knjigovodstva v mestnem električnem podjetju, ki bi na podlagi sklepov imel biti le pogodbeno nastavljen kot vsi ostali uradniki v tem podjetju; vi pa ste napravili iz njega naenkrat nekega magistratnega tajnika in komercialnega direktorja itd., ste ga tedaj nastavili ne da bi isti čakal vsaj gotovo dobo in ste mu šteli ne vem koliko let v penzijo, vse to zato, ker je baže klerikalec, da si je bilo baže okoli 30 reflektantov, ste vse to skovali v mestnem svetu in potem servirali obč. svetu kar je proti statutu, ki predpisuje, da ima samo obč. svet pravico nastavljanja uradnikov. Gosp. župan! Vi ste nadalje sprejeli za mestno klavnico nekega dvomljivega ključavničarja, ki je bil portir v Zadržni banki, ki se naj uči v mestni klavnici za strojnika, da si nima nobenih teoretičnih šol za to in se bo moral kakih 5 let na stroške občine še-le učiti, med tem, ko ste imeli prošnje od takih, ki so stroj-

niki in ob enem električarji, pa jih niste vzeli, samo zato, ker niso klerikaleci. To je oškodovanje občine, toda vi se za to ne brigate! Tako bi vam mogel še celo vrsto stvari navesti. Vso to postopanje je silno škodljivo za občino! Dr. Leskovar se je potem skušal zagovarjati in se sklicevati na razne zapisnike. Potem ga je še soodrug Ošlak peglal na kar je predlagal, naj občinski svet izreče za enkrat gospodu županu grajo. Župan izroči predsedstvo podžupanu g. dr. Lipoldu, ki je ves srečen, če si more za hip vsesti na županski stolec. Lipold hoče dati predlog na glasovanje. So dr. Bahun: predlagam poimensko glasovanje. Ta predlog je učinkoval kot strela in takoj so zleteli vsi doktorji v obč. svetu skupaj in so študirali, če se naj temu predlogu ugodijo ali ne. Prinesli so nemški in sloven-

ski statut in dr. Lipold je pogruntal, da ni treba takemu predlogu ugoditi. Res da je, da nemški statut pravi: »Auf Begeren eines Gemeinderates, muss namentlich abgestimmt werden«, med tem ko v slovenskem prevodu stoji: »Na zahtevo enega obč. svetnika se lahko poimensko glasuje.« Seveda je slovenski prevod brez pomena, ker ni bil še nikoli potrjen in je pomanjkljivo prestavljen. To pa ni gospode oviralo, da ne bi statuta kršili in so tedaj še dali na glasovanje, ali se naj poimensko glasuje ali ne. Med tem je par demokratov in dva radikalov, podurhalo ven na sveži zrak in je glasovalo proti graji ravno 16 blokašev od 32-tih, torej malo več kot tretjina celega občinskega sveta. Seveda se bodo socialisti pritožili proti kršenju statuta v več ozirih. — Več prihodnjic.

Novo ognjišče proletarske kulture.

Otvoritev delavskega združnega doma na Viču.

Dne 23. avgusta bo praznoval proletarijat Viča, Glince, Rožne doline in bližnjih krajev svoj zgodovinski dan. Na ta dan bo slavnostno otvorjen novi delavski združni dom, ki bo nudil vsem proletarskim organizacijam in njihovim članom gostoljubno streho.

Proletarijat Viča, Glince in Rožne doline se zaveda ogromne važnosti delavskega doma kot kulturnega centra in je sklenil proslaviti ta dan čim najslovesneje.

V soboto 22. avgusta zvečer

se bo vršila po ulicah Viča, Glince in Rožne doline **slavnostna bakljada**, katere se udeležijo člani vseh proletarskih organizacij in vsi prijatelji delavnega ljudstva z godbo na pihala na čelu. Zbirališče pred novim domom ob pol 8. uri zvečer.

V nedeljo, 23. avgusta:

Dopoldne od 8. do 12 ure razstava delavskega združništva v novem domu.

Popoldne ob **polu 3. uri** zbirališče vseh ljubljanskih in okoliških soodrugov in prijateljev delavstva v parku »Zvezda« v Ljubljani.

Skupni pohod z godbo na čelu skozi Rožno dolino in Glince pred novi delavski združni dom.

Po prihodu: Otvoritev in slavnostni govor.

Po slavnostnem govoru: **Ljudska veselica v vseh prostorih in na vrtu novega doma.**

Spored na veselici: Godba, petje, ples, šaljiva pošta, turška kavarna itd. Za ples igra domači orkester. — Sodelujejo razna pevska društva.

Čisti dobiček je namenjen za zgradbo dvorane. — Zaključek ob 1. uri. Vstopnina samo 3 Din.

V slučaju slabega vremena se slavnost preloži na prihodnjo nedeljo 30. avgusta.

Dan otvoritve delavskega doma ni le velik praznik proletarijata na Viču in Rožni dolini, temveč je praznik vseh, ki žele delavskemu ljudstvu srečnejše bodočnosti. Zato iskreno vabimo ves proletarijat Ljubljane in bližnje ter daljne okolice, da pohiti na ta veseli dan med nas in se z nami skupno raduje otvoritve novega žarišča in nove trdnjave delavskega ljudstva.

Na svidenje 22. in 23. avgusta na Viču!

Odbor za otvoritev delavskega doma na Viču.

Tedenske vesti.

Lep uspeh angleških rudarjev. — Stavke ne bo.

Nevarnost splošne rud. stavke v Angliji je za enkrat odstranjena. Podjetniki so preklicali prepoved kolektivne pogodbe. Plače in delovni pogoji rudarjev bodo ostali do 1. aprila 1926 nespremenjeni.

Med tem bo preiskala posebna poravnalna komisija, sestavljena iz zastopnikov rudarjev in podjetni-

kov rentabiliteto rudniških podjetij.

Izvrševalni odbor Splošne strokovne zveze je razposlal na vse strokovne organizacije, ki so bile interesirane na konfliktu v rudniških okrožnicah, v kateri jih zaproša, da odločijo o ugotovitvi dejstev, ki so bili predvideni za slučaj stavke.

Za eventuelne deficite jamči rudnikom država.

Ig. Mihevc:

Socialistična olimpijada v Frankfurtu ob Meni.

(Od 24. do 28. julija 1925.)

Delavska olimpijada v Frankfurtu ob Meni ni bila samo sijajna športna prireditve proletarijata, marveč tudi, kar je glavno, velika manifestacija bratstva in socialistične zavesti delavskega razreda. Olimpijska prireditve nam je odkrila nov mladi svet, ves prežet zdravega socialističnega prepričanja, ob katerem se je svezila in pomlajevala več stotisoč broječa množica udeležencev in opazovalcev, ki se je vrnila s te prireditve domov vsa ojačena in navdušena ter pripravljena širiti znova vneto nove ideje, nove naloge, nova pota, po kateri naj koraka proletarijat preko kapitalističnih ovir in zaprek v novo življenje. Mednarodna solidarnost je tu praznovala svoje zmagovalstvo; te nepozabne prireditve se je udeležilo nad dvajset narodov.

Zgodovina nam izpričuje, da so prve olimpijade prirejali Grki, in sicer prvič leta 776. pred Kristusovim rojstvom. Pri teh olimpijadah so se zbirali Grški tirani, se vežbali v vojnih umetnostih in hrabrostnih tekmah. Grški tlačani ni imel pristopa k olimpijskim prireditvam, ker grški samodržci niso dopuščali, da bi se grški nesvobodni narod vežbal v takih stvareh ter se gojila v njem spretnost in zbujala zavest solidarnosti. Zgodovina nam torej pripoveduje, da takratni tirani enako niso marali svobode za sužnje, da so jih mogli nemoteno izkoriščati, kakor prakticira to tudi današnji kapitalistični družabni red. Toda tudi grški tlačani je polagoma spoznal, da bi bile zanj potrebne podobne prireditve, s katerimi bi se vežbal v bojevanju za svoje pravice ter gojil med seboj solidarnost. Prirejati je pričel svoje olimpijade, se uril ter končno vrgel tirana in se ustanovil kot komuna, v kateri so živeli prejšnji sužnji komunistično življenje. Doživeli pa so Spartanci v svoji komuni razočaranje. Zbirali so se

namreč tirani s svojimi nezavednimi množicami okoli Sparte, ker je bila solidarna samo Sparta, a ljudstvo okoli nje pa ne, ter z nasiljem ndarili na Sparto in jo premagali. Tu je pač manjkala solidarnost, ki je predpogoj za izvojevanje in ohranitev pravic širokim slojem delavnega naroda.

Prireditelji frankfurtske olimpijade poznajo zgodovino; iz nje so se učili. Prirediteli niso olimpijado samo za en narod, temveč za vse narode, ker je solidarnost proletarijata proti tiraniji potrebna za vse narode. Olimpijada je bila nekaj veličastnega, kar še celo velika Nemčija ni sama videla; da, celo pri kronanju mogočnih nemških cesarjev se ni še nikdar zbralo toliko ljudstva, toliko narodov, v enem mestu kakor pri tej prireditvi v Frankfurtu. In pri nobenem kronanju nemških cesarjev ni bilo še kako mesto odeto v tako lepo in pestro obleko, kakor v dnevi Olimpijade mesto Frankfurt, v katerem je bila leta 1405. kronan prvi nemški cesar in nato vsi njegovi nasledniki. V Frankfurtu so kronali

nekoč rimske cesarje, za njimi vse nemške cesarje v takozvanem »Roemer«, kjer se nehaja krasna dvorana, v katero so imeli nekdanj vstop samo kronane glave.

Glavni internacionalni odbor delavskih športnih organizacij je izbral ravno to zgodovinsko mesto za kraj prireditve prve internacionalne delavske olimpijade, to mesto, v katerem je bil stvoritelj cesarske združene Nemčije kanceler Bismarck nekoč redno izvoljen za poslanca. Mestna hiša »Roemer« je tudi ona hiša, v kateri je isti Bismarck po vojni med Nemčijo in Francijo leta 1870.-71. podpisal za Francijo ponižujoči mir. V isti dvorani je bilo leta 1863. zborovanje nemških knezov, med katerimi je bil tudi bivši cesar Francije Jožef. V dvorani se nahaja tudi slika frankfurtskega parlamenta iz leta 1848.-1849., odkoder je izšla znamenita revolucija, ki je odpravila zadnje ostanke fevdalizma v centralni Evropi in tekom katere je bil poleg drugih ustreljen tudi član frankfurtskega parlamenta Robert Blum. (Dalje prih.)

Finančno ministrstvo poroča, da se ne more reči o višini te podpore nič gotovega. Ceni se višino te podpore na najmanj dvajset milijonov funtov (okrog 6000 milijonov dinarjev). Razdelitev te podpore bo zvezana z velikimi težočami.

Ta rešitev velikega konflikta priča o veliki politični moči angleških strokovnih organizacij. Četudi je le začasna značaja, velja čisto vendarle pravilo: čas pridobljen, vse pridobljeno. Državna podpora bo dajala državi kontrolne pravice nad rudniki. Že danes je gotovo, da je konflikt med rudniškimi podjetji in rudniki znatno omejil svobodno razpolaganje rudniških podjetij z rudniki. Angleški rudarji so napravili s tem en nadaljnji korak napram svojemu velikemu cilju — socializaciji rudnikov.

Madžari rovarijo.

Hortyjeva Madžarska sanjari še vedno o stari svoji hegemoniji in bi kaj rada spremenila sedanje stanje, kakor so ustvarile mirovne pogodbe. Da vodijo tajne legije in da se oborožujejo, je sicer že bilo znano, vendar se je njeni spretni politiki v tujini posrečilo, zakrivati pravi smoter tega njenega tajnega delovanja. Da niso zadnjič napadli v Subotiču mednarodno kontrolno komisijo, bi bili lahko še dolgo mirno pripravljali svojo novo armado. Tako so pa prišle na dan prav čudne stvari. Izgleda, da se madžarska vlada, ki bi morala predvsem skrbeti za svoj izstradan narod, bavi predvsem le z organizacijo svoje vojske in da jej v to svrhu služijo kar tri ministrstva. Madžarska je bila od nekdanjega vznemirjenja v podonavskem ozemlju. Kedaj se bo tej bestialni reakcionarni fevdalni družbi zavisitalo, da so davni lepi časi prešli?

Italijanska amnestija.

Rimska vlada je te dni izdala precej obširno amnestijo, po kateri se morajo osvoboditi zapora vsi iz političnih razlogov obsojeni italijanski državljani. Ker tiči v italijanskih zaporih na tisoče in tisoče političnih obsojencev, bo te amnestije deležno prav veliko število ljudi. Fašisti pa niso izdali to amnestijo iz ljubezni do političnih žrtev, marveč zato, da obenem rešijo nekaj svojih ljudi, ki so jih morali zaradi njihovih pregrdnih zločinov tudi obsoditi, že zaradi javnosti. Zlasti so hoteli s to amnestijo olajšati položaj znanih morilcev sodru-ga Matteottija.

Grško bolgarski spor.

Med Grčijo in Bolgarsko vlada zelo napete razmere, ker so Bolgari ubili grškega državljana in so Grki po italijanskem receptu hoteli nato udreti na bolgarsko ozemlje. Bolgari so zato močno zastražili svoje meje. Grki pa odposlali proti njim vojaške čete. Ko je italijanska vlada poslala na Krf svoje vojake, da kaznuje umor italijanskega generala, je Grška opravičeno zagnala velik vrišč. Danes pa dela ona v skoro podobnem slučaju uprav isto. Grško vodi na žalost vojaška klika in s tem je vse povedano.

Ameriški škandali.

Na korupcijskih aferah je bogata tudi puritanska Amerika. Po znanem svoječasnem petrolejskem škandalu, v katerem so bile vpletene najvišje osebnosti, se je sedaj odkrila druga nič manjša sleparija. Neko ameriško-nemško velepodjetje, ki je bilo pod sekvestrom, je bilo po prizadevanju nekega visokega državnika prodano neki fiktivni švicarski družbi, za katero so se skrivali oni in isti prejšnji nemški lastniki, ki so se na ta način rešili neljubega sekvestra. Dotični državnik je menda prejel za to uslugo nad 6 milijonov dolarjev. Bagatela! Stavimo, da se je dotični državnik takih manipulacij učil v Belgradu, kjer so v takih fran-

skecijah pravi mojstri. Pa pravijo, da se ne more Amerika od nas nič naučiti...

Nova svoboda. — Reakcionarni tiskovni zakon sprejet.

Radikalnoradičevska vlada je sprejela reakcionarni tiskovni zakon, ki nima para na celem svetu. Se govorov iz parlamenta ne bodo smeli časopisi vedno tako pri-našati kot so bili govorjeni!

Pri glasovanju o tem tiskovnem zakonu so se dogajale zelo poučne reči.

Batinaši na razpoloženju, — to so naši samostojni demokratje, ki prej novega tiskovnega zakona niso mogli prebrati, so odkrili naenkrat svoje svobodoumno srce in so govorili in glasovali proti zakonu, — ki so ga pomagali sami pripravljati.

Radičevci pa so bili prej proti njemu, zdaj pa za njega in kar niso mogli čakati, da bo sprejet.

O ti ljubi — slobodni dom! Ni čuda, da si ostal sedaj samo dom, podoben oni rešetki, v kateri je sedel gospod Radič.

V resnici ne boš svoboden prej, dokler se ne bodo organizirali tvoji državljani v svobodnih organizacijah, ki jih ni mogoče vleči za nos.

Za nas je pa to en nauk več: ne organizirana masa ni nič, organizacija je vse.

Kmečki poslanci — proti agrarni reformi.

(Novo izdajstvo Radičevcev.)

Radičevski Jutarnji list daje novemu ministru za agrarno reformo gospodu Pavlu Radiču nauke, kako naj se izvede agrarna reforma.

Pri tem trdi, da je bila prožeta dosedanja zakonodaja o agrarni reformi »boljševiškega duha«.

Glavna naloga novega ministra za agrarno reformo naj bi bila po mnenju Jutarnjega lista ta, da bi izganjal iz agrarne reforme boljševiški duh in varoval »interesno sfero« veleposestnikov. V tem smislu si je pustil dati gospod Pavle Radič v proračunskih dvanajstinah tudi potrebna pooblastila.

To izdajstvo nad kmečkimi interesi je eno najgrših, kar jih je prevzela v zadnjem času Radičeva stranka na svojo kosmato dušo.

Ravno med malimi kmeti, ki jim je pripomogla agrarna reforma malo do sape je bil marsikdo, ki ga je Radičeva komedijantstvo tako premotilo, da je vrgel svojo kroglico v Radičevo skrinjico ne ozi-ranje se na svari la organiziranih kmetov in delavcev, ki so Radičeve sleparije že zdavnaj spregledali.

Za to svojo lahkovernost bo sedaj grozno udarjen: Tisti minister, ki ga je dvignil on na konja, si daje pooblastila — za poslabšanje agrarne reforme. Samo zato, da pride iz zapora, — je izdal Radič vse.

POZOR NAROČNIKI! Današnji številki smo priložili poštne položnice. Vse cenj. naročnike prosimo, da poravnajo naročnino.

Naročnike, ki imajo v redu plačano naročnino prosimo, da shranijo položnico ali pa pošljejo naročnino za novega naročnika.

Da ne nastane prekinjenje v pošiljanju lista prosimo vse, da pošljejo čimprej zaostalo naročnino.

Opozorjamo pa vse cenjene naročnike, da velja glasom sklepa seje načelstva »Socialist« od 1. avgusta dalje Din 6.— mesečno.

Hrastniški pralni prašek prizanaša perilu in štedi denar.

Prireditve.

OKROŽNI DELAVSKI ZLET V MARIBORU

delavskih pevskih društev, delavskih telovadnih enot »Svobode«, Udruženja delavskih rediteljev, vseh političnih in strokovnih organizacij.

Petek, dne 14. avgusta:

1. Ob 8. uri zvečer slavnostna akademija v Götzovi dvorani. Sodelujejo vsa mariborska in druga delavska pevka društva. Telovadei. Alegorija.

Sobota, 15. avgusta:

2. Od 8.—9. ure zbiranje organizacij pred »Ljudskim domom«.

3. Ob 9. uri spreved od »Ljudskega doma« na glavni kolodvor po došle goste.

4. Ob tričetrt na 10. uro spreved izpred glav. kolodvora na Glavni trg. Pevska društva pojejo. Nagovor. Spreved do »Ljudskega doma«. Razhod.

5. Od 14. do pol 15. ure zbirališče pred »Ljudskim domom«.

6. Ob pol 3. uri spreved v »Križev dvor«.

7. Ob 3. uri telovadni nastop Delavskih telovadnih enot »Svoboda«.

8. Veselica.

Nedelja, dne 16. avgusta:

9. Ob 8. uri zborovanje delavskih pevskih društev za ustanovitev »Zveze delavskih pevskih društev«.

Vstopnina. K akademiji 10, 8, 5 in 3 Din, k telovadnemu nastopu in veselici 5 Din. Zunanji gostje dobe dopolne izkaznice za polovično vožnjo à 10 Din in so s to izkaznico prosti vsake druge vstopnine. (Izkaznice se naroče: Maribor, poštni predal 22.)

Zastave in napisne table z označbo organizacije, kraja itd. naj vsaka organizacija prinese s seboj.

Koncert delavskih pevskih zborov v Ljubljani.

Koncert delavskih pevskih zborov, ki ga je priredila Strokovna komisija ob priliki razvija zastave in 30 letnice lesnih delavcev je pokazal, koliko kulturne sile je porazdeljeno v delavskih vrstah.

Kljub temu, da bi hoteli z objektivno, a strogo kritiko opozoriti na napake, ki so bile eventuelno napravljene — da se jih v bodoče izognemo — moramo vendarle priznati, da smo s potekom koncerta nad vse zadovoljni.

Skupna pesem: »Delavski pozdrav« je bila predvajana uprav majestetično in proti pričakovanju enotno, kar je pravi čudež, če pomislimo, da ti zbori po večini še niso nikoli skupno nastopali in da so imeli eno samo skupno skušnjo eno uro pred pričetkom koncerta. Zborovodja Kristo Perko je pri tej priliki pokazal, da je poleg dobrega pevca tudi izvrsten, strog organizator.

Jeseniško pev. društvo »Sava« pod vodstvom Davorina Tancarja je izvršilo v polni meri sojo dolžnost. Pri novejših pevcih se je poznalo nekoliko treme, zato se vodilni glasovi niso zadostno izlili v harmonijo celotnega zbora. V celoti so pa Jeseničani dokaj dobro obvladali svojo nalogo.

Celjsko pev. društvo »Napreje« je izvršilo svojo nalogo še boljše kot zadnjič v Celju. Napredek je viden. Peveci so požrtvovalni in izborna disciplina izgleda, da izhaja iz notranjega njihovega prepričanja, da je ona predpogoji vsakega uspeha. Pevovodja Martin Stante — simpatična in solidna osebnost — ima vse prednosti globokega pedagoga.

Kamniška »Solidarnost« se menda drži, kakor srčkana kmetka nevesta pregovora: čim manj se »o-

vori o meni, tem boljše zame. Zbor ni dosedaj še nikjer tako nastopal, da bi bila javnost nanj tako opozorjena, kakor zasluži. Zbor je lepa organična enota. Pri pesmi »Oj ta soldaški boben« je zlasti drugi bas imponiral.

Ljubljanski »Cankar« se lepo razvija. Iz nekdanjega dokaj slabega zbora je postal današnji zbor, ki je pokazal dovelj notranje sile za premaganje najtežjih ovir. Težko »Vzbujenje duhov« je proti pričakovanju dobro izdelal. Velike zasluge, da se zbor tako vidno uglaja, ima nedvomno dober pevovodja.

Dobravski »Vintgar« ima premagati začetniške težkoče, kar ni tako lahko, ker je zbor po številu jako velik (največji izmed vseh na koncertu prisotnih). Pevovodja Vinko Ambrožič je rojen pevec-samouk, kateremu se mora omogočiti še nadaljnji teoretični študij. V zboru je jako mnogo prvovrstnega pevskega materiala.

Zagrebska »Jednakost« je dober in požrtvovalen zbor, ki ume dati pesmi harmonične lepote in dvigniti tudi duh in smisel pesmi. Velikanske ovacije, ki so mu jih prirejali poslušalci je povsem zaslužil.

Ljubljansko »Delavsko glasbeno društvo« ni presenetilo le zunanjih poslušalcev, temveč tudi Ljubljance, ki so bili šele pri tej priliki opozorjeni na zbor, ki ima vse zmožnosti postati kljub mogočni konkurenci številnih ljubljanskih meščanskih zborov, prvovrstni zbor. Lepa harmonija zbora je dosegla višek pri težki, a umetniško lepi »Serenadi« Mladi baritonist Zupan nam vzbuja veliko upravičenost dobrih nad. Tudi pri tem zboru so se pokazale izvrstne lastnosti pevovodje Krista Perka.

To je veselje, taka pena!

Kdor uporablja „GAZELA“-milo, ima prijetno delo in je hitro gotov. Jaz ne perem nikdar z drugim kakor z „GAZELA“-milom.

Hrastniški pevski odsek »Svoboda« je imel smolo, ker je bil vsled nezgode v rodbini zadržan njegov pevovodja Bruno Diermajer. Zbor je še mlad, poznalo se mu je nekoliko treme. Ali občudovanja vredna je požrtvovalnost pevcev, ki kljub temu, da večina ne obvlada slovensčine, je vendar dobro prednašala slovensko pesem. »Vasovalca« je pa treba peti na vsak način v hitrejšem tempu in živahneje. Pesem »Na trgu« je zbor dobro obvladal.

Ljubljanska »Grafika« je prvovrsten zbor. Večina pevskih kritikov je bila mnenja, da je bil na koncertu izmed vseh najboljši. Zboru in pevovodju iskreno častitamo na pridobljenem prvenstvu.

Da bodo naši čitatelji od vseh strani obveščeni o strokovni kvalifikaciji pevskih zborov prinašamo še mnenja meščanskih kritikov.

»Jutro« piše o koncertu:

Sinoči se je vršil v veliki Unionski dvorani koncert združenih delavskih pevskih društev Slovenije. Dvorana je bila dokaj dobro zasedena in publika vseskozi dovzetna ter hvaležna za pestri in mnogobrojni spored. Vsi nastopajoči zbori so se odlikovali po točnosti in discipliniranosti v izvajanju ne baš prelahkega programa. Prvo točko je tvoril »Delavski pozdrav« J. Scheua, ki ga je občinstvo poslušalo stoje. Izvajali so ga združeni zbori (preko 100 mož) pod vodstvom spretnega zborovodje Krista Perka. Navdušenje po tej točki je bilo veliko in pevci so bili obsipani s cvetjem. V nadaljnjem so nastopili pevski zbori »Sava« z Jesenic pod vodstvom Davorina Tancarja, »Naprej« iz Celja pod Martinom Stantejem, »Solidarnost« iz Kamnika pod Francetom Vidmarjem, »Cankar« iz Ljubljane pod Kristom Perkom, »Vintgar« iz Dobrave pod Vincom Ambrožičem, »Delavsko glasbeno društvo« iz Ljubljane pod Kristom Perkom, »Svoboda« iz Hrastnika pod Brunom Diermajerjem ter »Grafika« iz Ljubljane pod Danilom Bučarjem. Vsak od teh zborov je zapel po dve pesmi. »Naprej« in »Svoboda« pa sta dodala še vsak po eno. Posebno toplo je bil sprejet pevski zbor »Jednakost« iz Zagreba z zborovodjem Boškom Loličem, ki je predvajal tri pesmi, med njimi stoje poslušano »Mednarodno«, in dodal eno. Številčno so bili zbori skoro enako močni; vsak je štel okroglo po dvajset članov. Glasovi sicer niso bili vsepovsodi popolnoma izenačeni, vendar je bilo videti, da so se dirigenti in pevci vestno potrudili, nuditi najboljše in splošni vtis je bil prav dober. Pele so se po večini umetne pesmi skladateljev Adamiča, Mirka Pavčiča, Ipavca, Jereba, Lisinskega, Biničkega in drugih ter prireditve narodnih pesmi v harmonizacijah Ma-

rolta, Adamiča, Deva itd. Spored, ki se je vsled zamude zagrebškega vlaka nekoliko zavlekel, je bil malce predolg in je njegovo izvajanje trpelo do bri dve uri in pol; vendar je občinstvo do kraja z uživanjem sledilo točkam. Posebno pohvalo zasluži med drugimi zlasti pevski odsek »Grafike«, ki je glasovno bil najenotnejši in ki ga je spretno vodil g. Danilo Bučar. Uspeh pevskega praznika delavskih pevskih društev naj bo posameznim zborom ter njih požrtvovalnim dirigentom in članom v vzpodbudo k nadaljnjemu pridnemu in vztrajnemu delu ter veselju do naše lepe pesmi.

V Narodnem dnevniku priobčuje znani pevski strokovnjak Zorko Prelovec naslednjo oceno našega pevskega koncerta:

V avgustu, torej v vročini, je koncert redkost. Doživeli smo ga v soboto zvečer v Unionski dvorani, priredila so ga delavska pevska društva, ki so se zbrala v Ljubljani povodom slavnosti 30-letnice svojega najstarejšega strokovnega društva.

Kar naprej povemo: Z največjo skepsjo smo šli na koncert, kajti od delavcev, ki po svoji težki službi v rudniku in tovarnah ter raznih drugih obratih z velikim idealizmom zahajajo zvečer k pevskim vajam vendar ne moremo zahtevati takega prednašanja kot ga lahko pričakujemo od drugih naših pevskih društev. Toda bili smo presenečeni v dobrem smislu besede. Noben pevski zbor, ki je nastopil na koncertu ni pel slabo. Glede vsporeda samega bi se dalo mnogo pisati. Dobrih skladb je bilo na njem bore malo, mnogo pa takih, ki na resen koncert ne spadajo in večinoma, ki so bojna gesla proletarskih organizacij — večinoma nemškega izvora in so navduševalne himne vseh onih, ki se za kruh boré. J. Scheua, nam popolnoma nepoznana glasbena veličina, je prvačil.

Skupni zbor vseh združenih delavskih pevskih zborov, broječ okoli 180 pevcev, je pel njegov delavski pozdrav docela enotno, z dobro intonacijo, primerno navdušeno, četudi premalo ostro. Niti v tenorjih, niti v basih nismo opazili preveč krhkih, surovih glasov. Čutilo se je, da so znali posamezni zbori pesem prav dobro in imponiral nam je skromni pa vseeno samozavestni nastop mladega pevovodje g. Krista Perka, ki je že pri popoldanski vaji mahoma obvladal pevce iz raznih krajev, vajene raznih pevovodij. Podrobne kritike o petju vseh nastopajočih zborov ne nameravam pisati. Povemo le, da so nekateri peli zelo dostojno in lepo, med njimi nekateri obe pesmi na pamet, brez not, da so peli slovenski zbori boljše kot hrvaški gost radniško pjevačko društvo »Jednakost« iz Zagreba in da se

je najbolje odrezal pevski odsek Grafika iz Ljubljane pod vodstvom g. Danila Bučarja, dasi so bili v Jerebovi »O kresu« tenorji zelo skregani s čisto intonacijo.

Pevovodje so nastopali pogumno z izjemo onega »Svobode« v Hrastniku, ki je Adamičevega »Vasovalca« in Mirkovo »Na trgu« razvlekel do nezaslišanih dolžin in neverjetne dolgačasnosti. Delavsko glasbeno društvo v Ljubljani je pelo dva Adamičeva moška zbora »Je pa davi« in »Serenado«, obe z baritonskim solom g. Zupana, ki ima lep glasovni material, katera ga bi bilo škoda puščati v nemar in ne izobraziti.

Koncert je trajal skoro tri ure. Dvorana je bila skoro popolnoma zasedena in občinstvo je vse nastope sprejelo z živahno, včasih prav burno pohvalo. Pevovodje in pevci vseh sodelujočih društev pa naj prejmejo za svoj trud in za svojo požrtvovalnost naše odkrito priznanje. Njihov nastop nam je bil v veselje.

Z. P.

»Slovenski Narod« pa prinaša o koncertu naslednje poročilo:

V soboto, 1. avgusta, so združena delavska pevska društva Slovenije in Zagreba priredila v veliki dvorani hotela Union velik koncert, ki naj bi pričal, da se tudi širši sloji zanimajo za novejšo umetno zborovsko pesem. Spored je obsegal 20 pesmi slovenske in hrvatske zborovske literature, med katerimi so seveda zavzemale prvo mesto delavske himne J. Scheua in Degaytner Tharija, ki jih je občinstvo poslušalo stoje. Prvo pesem sporeda, J. Scheuov »Delavski pozdrav«, so zapeli dokaj mogočno in elementarno vsi združeni delavski zbori pod vodstvom zborovodje delavskih pevskih društev »Cankar« in »Delavskega glasbenega društva« v Ljubljani, g. Krista Perka, ki je z lahkoto vodil preko sto mož breječi zbor. Ostale korporacije, »Sava« z Jesenic, »Naprej« iz Celja, »Solidarnost« iz Kamnika, »Jednakost« iz Zagreba, »Vintgar« iz Dobrave, »Svoboda« iz Hrastnika in »Grafika« iz Ljubljane so svojo nalogo rešili častno in mestoma prav dobro. — Zborovodje, predvsem gg. Perko, Lolič in Bučar, so se odlikovali z globljo interpretacijo in so imeli svoje zборе naštudirane jako precizno in vzorno. Tudi ostali zbori, dasi novineci pri javnih večjih nastopih, so bili jako disciplinirani, in videti je bilo, da so bile vse pesmi sporeda naštudirane z natančnostjo, ki je delala tako zborovodjem kakor vsakemu posameznemu članu zborov čast.

Mnogoštevilna publika je bila jako oduševljena in nekateri zbori so bili posebno aplavdirani ter so morali dodati po eno pesem. Posebno priskrbo so bili sprejeti zagrebški gostje, ki so s svojim izvajanjem želi mnogo

priznanja. Spored, ki je bil sam po sebi sicer sicer malo predolg in utrudljiv tako za izvajalce kakor tudi za publiko (trajal je preko dve uri!), je tvoril za neizurjene pevce deloma jako trd oreh, ki pa so ga vsi nastopajoči zbori rešili pohvalno. Uspeh koncerta je bil izvajalcem samim najlepše priznanje njihovega truda in požrtvovalnosti in tudi mi iskreno pozdravljamo kulturna stremjenja naših delavskih slojev in jim želimo še nadaljnega lepega uspeha.

Koncert je pokazal kako silen je lahko razmah delavske stvari, če je dobro organiziran. Na koncertu je bil napravljen tudi prvi korak, da se ustanovi za delavsko petje institucija, ki bo skrbela za enotnost delavskega petja in za čimvečji organizatorični razmah. Pot je pravilno zarisana, treba je še sestianatičnega dela, pa bodo ogromni uspehi pokazali, da delavska stvar ni mrtva, temveč živi, se širi, raste in vstaja.

Kupujte

VINOCET-KIS

Dobite ga v vseh prodajalnah Konzumnega društva za Slovenijo.

Iz uredništva.

Vsled preobilice materiala smo morali par člankov in dopisov odložiti za drugo številko.

Tudi tiskovni sklad objavimo prihodnjič.

Širite list in zbirajte naročnike, da ga povečamo.

Uredništvo.

U. D. R.

»Edinica Marks« v Ljubljani priredila izlet na vel. planino dne 15. in 16. avgusta, odhod 15:8 zjutraj z prvim vlakom, ki odpelje iz Ljubljane ob 15:15. Za člane zbirališče pred glavnim kolodvorom ob 4. uri 45 min. Povabljeni so vsi izvršujoči in neizvršujoči člani ter članice. Kdor si želi hrano od »Edinice« naj to javi najkasneje do 12. avgusta v Strokovni komisiji pri s. Selanovi. Vsak si naj pre-skrbi odejo. — Prihod v Ljubljano 16. avgusta z zadnjim vlakom.

Kapetan.

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Svetek.
Tisk J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Naročajte „SOCIALISTA“!

Kar ne veš vprašaj

Univerzalni informativni
Biro

„ARGUS“

Kmez Mihailova ulica 35
Telefon 6-25.

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka.)

Restavracija pri Petriču na Viču

v Rožni dolini, c. II. št. 36

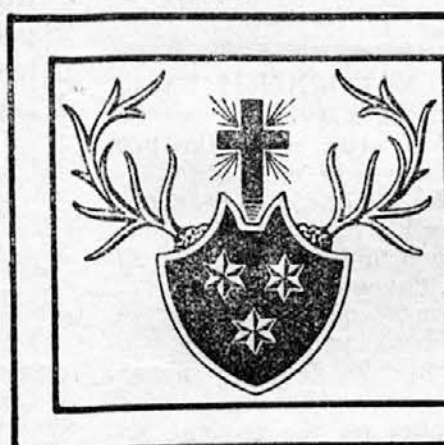
je shajališče razredno zavednih sodrugov, ki si žele svežega in poceni telesnega in duševnega okrepčila.

Svoji k svojim!

Yeletrgovina usnja Brata Moskovič, Ljubljana

prilporeča svojo veliko zalogo tu- in inozemskih izdelkov po najnižjih cenah. Ustanovljeno l. 1888

„Hubertus-milo“ nadkriljuje v kakovosti vse dosedanje proizvede in ga dobavlja ped konkurenčnimi cenami pod znamke:

**Hubertus
milo
Celje**

CELJSKA MILARNA, d. z o. z. v Celju

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 2.

Najboljši šivalni in pletilni stroji.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučje brezplačno.

Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

10 letna garancija. Pisalne stroje Adler in Urania. Kolesa iz prvih tovarn.

Dürkopp, Styria, Waffelrad, Kayser.

Ugodna zavarovanja za življenje in za smrt in razna druga zavarovanja prevzame

Jugoslovanska zavarovalna banka

„SLAVIJA“ v Ljubljani.